

L'últim 'nen bufó' de Ieltsin

La feina del reformista Borís Nèmtsov, nou vice-primer ministre rus, consisteix a desactivar els monopolis. D'entrada, ja s'ha enfrontat amb Gazprom, el feu del primer ministre Txernomirdin.

Els cabells arrissats, la mirada directa i un cert posat d'infant terrible són només els trets estètics que Borís Nèmtsov comparteix amb el seu antic associat, Grigori Iavlinski. Temps era temps, Nèmtsov, nou vice-primer ministre rus, havia compartit amb Iavlinski l'operació de convertir la capital del complex militar-industrial, Nijni Nòvgorod (Gorki a l'època soviètica), en una illa reformista.

Nèmtsov hi va posar la direcció política local i Iavlinski les idees, i no els va anar malament. Van privatitzar la terra i els serveis comunals; van pal·liar com van poder la ruïna deguda a la paràlisi de desenes de fàbriques i van possibilitar que hi sorgís un comerç privat que presumia de "negoci civilitzat". L'aparador d'aquella reconversió gestada el 1992 i el 1993 va ser la via Pokròvskaja que va passar de fosca avinguda provinciana a illa de vianants animada per botigues, bars i restaurants. Va ser per aquest carrer per on Nèmtsov va portar a passejar Margaret Thatcher, que va aprofitar l'ocasió per lloar les propietats terapèutiques del lliure mercat.

Però el març del 95, escoltant bé les explicacions de Nèmtsov, hom podia arribar a la conclusió que havia decidit de marcar distàncies amb el seu ex-soci. Nèmtsov desitjava que deixessin de relacionar-los, no fos que també se li encomanés la síndrome d'etern aspirant que sempre ha perseguit Iavlinski. Nèmtsov no ho va reconèixer, però

ARXIU / EFE

aleshores ja acaritava la idea d'obtenir un despatx al Kremlin ben a la vora del de la presidència.

Per acceptar el càrrec de vice-primer ministre Nèmtsov va exigir a Ieltsin un salari de 1.200 dòlars el mes, més del triple dels 350 dòlars que li oferia el president: "Com volen acabar la corrupció, si paguen una misèria als funcionaris?", va declarar el nou "nen bufó" de Ieltsin. "Nen bufó" que a hores d'ara ja forma part de la llarga llista de favorits, hereus, xambelans i "rasputins" de la història del ieltsinisme i que té encomanada una missió difícil. Com a responsable de la cartera d'Energia, té la missió d'apujar les tarifes domèstiques del gas i de l'electricitat i d'abaixar les industrials perquè els empresaris puguin abaratir costos. Això vol dir que Nèmtsov ha de reestructurar (de fet, desmantellar) el monopoli de Gazprom, l'empresa més morosa de Rússia, la que més diners deu a l'estat i dirigida des de l'ombra pel primer

ministre Txernomirdin, del qual es diu que ha acumulat una fortuna d'uns 5.000 milions de dòlars. L'adjudicació a Nèmtsov de l'àrea dels combustibles significa la caiguda en desgràcia de Txernomirdin i la pèrdua de protagonisme definitiva de la *nomenklatura* industrial reciclada, protegida pel primer ministre (amb la complicitat parlamentària dels comunistes), i que ja ha començat a fer tractes amb Lèbed.

Tot i que Ieltsin l'ha afalagat públicament, cal no oblidar que, ben a la vora del president, s'hi mou un altre jove vice-primer ministre, Anatoli Txubais. La feina de Nèmtsov és de desactivar els nuclis més poderosos de la *nomenklatura* perquè se'n pugui beneficiar l'oligarquia financera representada per Txubais. I això vol dir que Nèmtsov i de Txubais són condemnats a enfrontar-se i tot fa pensar que "l'arbitratge" de Ieltsin acabarà inclinant-se per Txubais, l'únic favorit despatxat i després recuperat.

Com ha dit Pilar Bonet en el seu perfil d'*El País*, Nèmtsov hauria de saber que, al Kremlin, qualsevol membre de l'elit pot esdevenir un arreplegat en qüestió de dies. Si li passés això, Nèmtsov sempre podria tornar a Nijni Nòvgorod, contemplar la via Pokròvskaja i consolar-se amb el record d'aquella passejada amb Thatcher... vist que no hauria aconseguit de ser com Tony Blair.

Borís Nèmtsov (a l'esquerra) té la difícil missió de desactivar els nuclis més poderosos de la 'nomenklatura'. El nou vice-primer ministre rus ha entrat a formar part de la llarga llista de favorits i "números dos" de Borís Ieltsin.

Llibert Ferri